

Lūgumrakstu komiteja

2021/2009(INI)

8.2.2022

ATZINUMS

Sniegusi Lūgumrakstu komiteja

Kultūras un izglītības komitejai

par iekļaušanas pasākumu īstenošanu 2014.–2020. gadam paredzētās
programmas “Erasmus+” satvarā
(2021/2009(INI))

Atzinuma sagatavotājs: *Jordi Cañas*

PA_NonLeg

IEROSINĀJUMI

Lūgumrakstu komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Kultūras un izglītības komiteju rezolūcijas priekšlikumā, ko tā pieņems, iekļaut šādus ierosinājumus:

1. uzsver, ka ir jānodrošina, lai vienas no panākumiem bagātākajām ES programmām — “Erasmus+” — īstenošanā centrāla loma būtu iekļaušanai, daudzveidībai, vienlīdzīgām iespējām un pieejamībai; uzsver, ka vienlīdzīgu iespēju piedāvāšana visiem iedzīvotājiem ir neatņemama ES pamatvērtību daļa un tā tam jāpaliek arī turpmāk; uzsver, ka ir vēl vairāk jāprecizē un jāpaplašina izglītības guvēju, kuriem ir īpašas vajadzības un/vai mazāk iespēju¹, definīcija un tās interpretācija dalībvalstīs, cita starpā raugoties, lai būtu iekļauti vecāka gadagājuma cilvēki; uzsver, ka pastāv grūtības piekļūt uzticamiem datiem par programmas atbalsta saņēmēju profiliem un uzraudzīt šos datus; tādēļ uzskata, ka būtu jāizstrādā instruments, kas ļautu uzraudzīt, vai un kādā veidā programma sasniedz dalībniekus no neaizsargātām un nelabvēlīgā situācijā esošām grupām, lai nevienu neatstātu novārtā²;
2. norāda, ka dažos Parlamentam iesniegtajos lūgumrakstos ir vērsta uzmanība uz administratīvajiem šķēršļiem, ar ko saskaras “Erasmus+” studenti, ierodoties uzņemošajās valstīs³; uzsver, ka programmai “Erasmus+” būtu jāatbalsta iesaistīto pušu un programmas dalībnieku internacionalizācijas plāni, kas novērš fiziskus, psiholoģiskus, sociālus, sociālekonomiskus, lingvistiskus un cita veida šķēršļus mācību mobilitātei un piedāvā skaidru un detalizētu informāciju un kvalitatīvu atbalstu, tostarp uzlabotu mentorēšanu, pirms un pēc ārzemēs pavadītā perioda, kā arī tā laikā dalībniekiem no nepietiekami pārstāvētām grupām un/vai dalībniekiem ar īpašām vajadzībām; atbalsta ES iniciatīvas, kuru mērķis ir atvieglot studentu mobilitāti, piemēram, “Erasmus+” mobilo lietotni, bezpapīra “Erasmus” un Eiropas studenta karti, kas administratīvās procedūras padara elastīgākas un ļauj ikvienam studentam izmantot vienādus pakalpojumus; uzsver bijušo programmas “Erasmus+” dalībnieku un absolventu tīklu nozīmīgo lomu programmas popularizēšanā plašākā sabiedrībā;
3. vērš uzmanību uz to, ka valstu “Erasmus+” aģentūrām trūkst resursu un darbinieku un ka 2014.–2020. gada programmā ir nepietiekamā mērā īstenoti centieni likvidēt mobilitātes administratīvos šķēršļus; uzsver, ka valstu aģentūrām ir izšķiroša nozīme, lai nodrošinātu, ka projekti ir pēc iespējas iekļaujošāki un daudzveidīgāki; tādēļ uzskata, ka visām valstu aģentūrām būtu jāorganizē mērķtiecīgas informatīvās kampaņas un jāieceļ par iekļaušanu un daudzveidību atbildīgā amatpersona, kam būtu jāvērsas pie izglītības guvējiem, kuriem ir īpašas vajadzības un/vai mazāk iespēju, lai uzlabotu viņu piekļuvi informācijai un vairotu zināšanas par pastāvošajām iespējām un to, kā tās izmantot, kā arī jāsniedz šiem izglītības guvējiem padomi attiecībā uz iespējamiem sarežģījumiem, kas varētu rasties, piedaloties programmā “Erasmus+”, — tādi varētu būt, piemēram, kavējumi izdevumu atlīdzināšanā⁴ vai šķēršļi, kurus izraisījuši ārēji vai neparedzami faktori, piemēram, Covid-19 krīze⁵; uzsver — lai novērstu šķēršļus, kas atbalsta

¹ Šis termins izmantots Regulas (ES) Nr. 1288/2013 par programmu “Erasmus+” 23. panta 2. punktā.

² “Erasmus+” iekļaušanas un daudzveidības stratēģija jaunatnes jomā, Eiropas Komisija, 2014.

³ Šis apstāklis minēts lūgumrakstā Nr. 1106/2018.

⁴ Šis apstāklis minēts lūgumrakstā Nr. 2466/2013.

⁵ Šis apstāklis minēts lūgumrakstā Nr. 0125/21.

saņēmējiem, kuriem ir īpašas vajadzības un/vai mazāk iespēju, liedz pilnībā piedalīties programmā, ārkārtīgi liela nozīme ir pretimnākošai pieejai;

4. pauž pārliecību, ka programmai “Erasmus+” būtu jānodrošina iesaistītās puses iestāžu līmenī apmainīties ar ekspertzināšanām, mācīties citai no citas un attīstīt savstarpējus sakarus, veidot administratīvās spējas un radīt inovatīvus pedagoģiskos instrumentus, lai atbalstītu daudzveidību un dalībnieku ar īpašām vajadzībām un vai mazāk iespējām iekļaušanu; šajā sakarībā atzinīgi vērtē konkrētus centienus atbalstīt sadarbību starp dažādām iesaistītajām pusēm un izstrādāt un īstenot iekļaujošu politiku, kuras mērķis ir integrēt izglītības vidē tos, kuriem ekonomisku, sociālu, kultūras, veselības un invaliditātes vai ģeogrāfiskās izolētības faktoru dēļ bijis mazāk iespēju; uzsver skolotāju un iestāžu vadošo lomu iepazīstināšanā ar šo programmu un nākamo izglītības guvēju informēšanā un konsultēšanā;
5. pauž nožēlu par to, ka Covid-19 pandēmija ir vairākos veidos negatīvi ietekmējusi⁶ izglītību un programmas “Erasmus+” īstenošanu; šajā sakarībā uzsver, ka, neraugoties uz to, ka 2014.–2020. gada programma “Erasmus+” ir novērtēta kā saskaņotāka, efektīvāka un vairāk pielāgota jaunajām vajadzībām, tagadējo programmu tik un tā ir nepieciešams padarīt iekļaujošāku, lai tā varētu sasniegt vairāk neaizsargātu un nelabvēlīgā situācijā esošu cilvēku un vairāk veicināt mazāka izmēra organizāciju līdzdalību; tādēļ aicina Komisiju turpināt centienus padarīt programmu “Erasmus+” vēl iekļaujošāku gan ar ģeogrāfisko izvērsumu, gan mērķtiecīgi orientētu finansiālo atbalstu;
6. uzskata, ka dzīvesvietas valstī pastāvošā stigmatizācijas riska dēļ dalībnieki var nevēlēties identificēt sevi kā nelabvēlīgā situācijā esošus, un tas var negatīvi ietekmēt viņu mobilitāti un iestāžu iespējas iegūt uzticamus datus un apgrūtināt viņu dalības uzraudzību programmā “Erasmus+”⁷; prasa ieviest visā ES atzītu invaliditātes statusu un mudina uzņemošās iestādes garantēt “Erasmus+” dalībniekiem tādas pašas saprātīgus pielāgojumus un iespējas, kādus garantē izcelsmes valsts iestādes; uzskata — lai cilvēkiem ar invaliditāti atvieglotu dalību programmā, ir jāņem vērā viņu īpašās vajadzības un jānodrošina viņu vajadzībām piemēroti un pieejami izmitināšanas apstākļi un specializēti atbalsta pakalpojumi gan pirms izbraukšanas, gan arī mobilitātes perioda laikā;
7. atgādina dalībvalstīm par Boloņas procesa principiem, kā arī par pamatnostādnēm un principiem augstākās izglītības sociālās dimensijas stiprināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā, norādot, ka abos minētajos dokumentos dalībvalstis tiek aicinātas izstrādāt valsts līmeņa stratēģijas un plānus iekļaušanas veicināšanai;
8. uzsver, ka ir svarīgi, lai dažādajās jaunatnei un izglītībai paredzētajās ES programmās, tostarp Eiropas Solidaritātes korpusā un ESF+, pieeja iekļaušanas jautājumam būtu integrēta un saskaņota, un gaida šādas pieejas ieviešanu; atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu noteikt 2022. gadu par Eiropas Jaunatnes gadu un uzskata šo priekšlikumu

⁶ Di Pietro, G. u. c.: “The likely impact of COVID-19 on education: Reflections based on the existing literature and recent international datasets”. Eiropas Savienības Publikāciju birojs, Luksemburga, 2020.

⁷ Bunescu, L., Davies, H., Gaebel, M.: “ERASMUS+ International Credit Mobility — a study of the mobility of disadvantaged students from Partner Countries”. Support and Promotion for Higher Education Reform Experts (SPHERE), 2020. gada janvāris.

par iespēju izvērst minēto integrēto pieeju; aicina Komisiju rūpīgi apsvērt iespēju kombinēt programmas “Erasmus+” un “Interrail”⁸ un tādējādi atbalstīt izglītības guvējus, jo īpaši augstskolu studentus, lai veicinātu lielāku līdztiesību un iekļaušanu, ņemot vērā atbalsta saņēmēju faktiskos ienākumus; aicina Komisiju veidot saiknes starp programmu “Erasmus+” un attiecīgām starptautiskās politikas nostādnēm, kas skar izglītības guvējus, kuriem ir īpašas vajadzības un/vai mazāk iespēju; uzsver, ka var mēģināt rast iespējamās paralēles ar ilgtspējīgas attīstības mērķiem un UNESCO prioritātēm un politikas nostādnēm;

9. uzsver, ka būtu vēl vairāk jāstimulē valsts līmeņa politikas veidošana attiecībā uz izglītības guvējiem, kuriem ir īpašas vajadzības un/vai mazāk iespēju; aicina dalībvalstis atbalstīt “Erasmus+” projektus, kuru mērķis ir darīt valsti pievilcīgu dalībniekiem ar invaliditāti un izglītības guvējiem no neaizsargātām un nelabvēlīgā situācijā esošām grupām; aicina dalībvalstis veicināt un popularizēt cilvēku ar invaliditāti individuālos mobilitātes projektus un gūto pieredzi;
10. aicina Komisiju un dalībvalstis pastiprināt centienus, lai ar programmas “Erasmus+” palīdzību atbalstītu sieviešu iesaistīšanos un sekmīgu darbošanos tādās nozarēs kā matemātika, informātika, dabaszinātnes un tehnoloģijas;
11. atzinīgi vērtē to, ka ir izveidotas “Erasmus” dienas, kas ļauj labāk sazināties ar plašu auditoriju, satuvināt cilvēkus, kuri dodas uz vienu un to pašu galamērķi, neformāli dalīties pieredzē un tādējādi pilnveidot mobilitātes sniegtos ieguvumus; uzskata, ka nolūkā padarīt programmu iekļaujošāku ir jānodrošina atbilstoši un pieejami informatīvie materiāli un jāizmanto plašs saziņas metožu klāsts, piemēram, sociālie tīkli vai vietēja mēroga pasākumi, sadarbojoties ar vietējām struktūrām un specializētām organizācijām; aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, lai cilvēkiem ar invaliditāti būtu pieejama visa būtiskā informācija par programmu “Erasmus+”; aicina Komisiju un dalībvalstis uzlabot dalībnieku ar īpašām vajadzībām un/vai mazāk iespējām pamanāmību, lai tādējādi sekmētu daudzveidību un iekļaušanu;
12. aicina Komisiju un dalībvalstis pienācīgi pievērsties tādiem jautājumiem kā slikta informētība par programmu “Erasmus+”, informācijas šķēršļi, sarežģījumi pieteikšanās procesā, mājokļa problēmas, pienācīgi atbalsta pakalpojumi ārvalstīs un ar stipendiju pārnesamību saistītas problēmas, ar kurām saskaras cilvēki ar invaliditāti un viņu aprūpētāji, kā arī citi dalībnieki no neaizsargātām un nelabvēlīgā situācijā esošām grupām; aicina Komisiju un dalībvalstis uzraudzīt, vai izglītības guvēji no šīm grupām tiek sasniegti;
13. šajā sakarībā atzinīgi vērtē Komisijas nesen pieņemto 2021.–2027. gada pasākumu satvaru daudzveidības un iekļautības palielināšanai tagadējās “Erasmus+” un Eiropas Solidaritātes korpusa programmās; aicina Komisiju nākotnē cieši uzraudzīt šā satvara īstenošanu dalībvalstīs.

⁸ Kā prasīts lūgumrakstā Nr. 0681/2021.

**INFORMĀCIJA PAR PIENEMŠANU
ATZINUMU SNIEDZOŠAJĀ KOMITEJĀ**

Pieņemšanas datums	27.1.2022
Galīgais balsojums	+: 28 -: 5 0: 1
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Alex Agius Saliba, Andris Ameriks, Marc Angel, Margrete Auken, Alexander Bernhuber, Markus Buchheit, Ryszard Czarnecki, Tamás Deutsch, Francesca Donato, Eleonora Evi, Agnès Evren, Gheorghe Falcă, Emmanouil Fragkos, Malte Gallée, Gianna Gancia, Alexis Georgoulis, Peter Jahr, Radan Kanev, Stelios Kympouropoulos, Cristina Maestre Martín De Almagro, Dolors Montserrat, Ulrike Müller, Emil Radev, Sira Rego, Alfred Sant, Massimiliano Smeriglio, Yana Toom, Loránt Vincze, Michal Wiezik, Tatjana Ždanoka, Kosma Złotowski
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Demetris Papadakis, Ramona Strugariu, Marie-Pierre Vedrenne

**ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS
GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAKSTA**

28	+
NI	Francesca Donato
PPE	Alexander Bernhuber, Agnès Evren, Gheorghe Falcă, Peter Jahr, Radan Kanev, Stelios Kypouropoulos, Dolors Montserrat, Emil Radev, Loránt Vincze
Renew	Ulrike Müller, Ramona Strugariu, Yana Toom, Marie-Pierre Vedrenne, Michal Wiezik
S&D	Alex Agius Saliba, Andris Ameriks, Marc Angel, Cristina Maestre Martín De Almagro, Demetris Papadakis, Alfred Sant, Massimiliano Smeriglio
The Left	Alexis Georgoulis, Sira Rego
Verts/ALE	Margrete Auken, Eleonora Evi, Malte Gallée, Tatjana Ždanoka

5	-
ECR	Ryszard Czarnecki, Emmanouil Fragkos, Kosma Złotowski
ID	Markus Buchheit, Gianna Gancia

1	0
NI	Tamás Deutsch

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums:

+ : par

- : pret

0 : atturas